

ชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ ชุดที่ 1

กฎหมายเกี่ยวกับ ความสามารถของผู้เยาว์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิต

รหัสวิชา ส 22101

นางจตุพร ทองคำสุก
ตำแหน่งครู วิทยฐานะชำนาญการ

โรงเรียนหล่มเก่าพิทยาคม
อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40

คำนำ

ชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนนี้เป็นชุดที่ 1 หน่วยกฎหมายเกี่ยวกับความสามารถของผู้เยาว์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของเนื้อหาในชุดการสอนแบบศูนย์การเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นสื่อประกอบการเรียนการสอน ในรายวิชาน้ำที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชุดการสอนแบบศูนย์ การเรียนนี้มีการจัดเนื้อหาให้นักเรียนได้เรียนไปตามลำดับ ขั้นตอน พร้อมมีภาพประกอบเพื่อให้นักเรียนเข้าใจง่ายและเรียนรู้ไม่น่าเบื่อ โดยนักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ทั้งในเวลาเรียนหรือใช้เวลาว่าง ในการศึกษาก็ได้

ขอขอบคุณท่านผู้เชี่ยวชาญ ผู้อำนวยการโรงเรียน และคณะครูทุกคนที่ได้กรุณาให้ คำปรึกษา แนะนำ และให้กำลังใจในการจัดทำชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนเรื่องนี้ จะเป็น ประโยชน์แก่นักเรียน และผู้ที่สนใจศึกษาเรื่องราวของรายวิชาน้ำที่พลเมือง วัฒนธรรม และ การดำเนินชีวิตในสังคม

นางจตุพร ทองคำสุก

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
คำชี้แจง	1
แบบทดสอบก่อนเรียน	3
เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน	5
ศูนย์ที่ 1	6
บัตรคำสั่ง	7
บัตรเนื้อหา	8
บัตรกิจกรรม	9
เฉลยบัตรกิจกรรม	10
ศูนย์ที่ 2	11
บัตรคำสั่ง	12
บัตรเนื้อหา	13
บัตรกิจกรรม	14
เฉลยบัตรกิจกรรม	15
ศูนย์ที่ 3	16
บัตรคำสั่ง	17
บัตรเนื้อหา	18
บัตรกิจกรรม	19
เฉลยบัตรกิจกรรม	20

ศูนย์ที่ 4	21
บัตรคำสั่ง	22
บัตรเนื้อหา	23
บัตรกิจกรรม	24
เฉลยบัตรกิจกรรม	25
ศูนย์ที่ 5	26
บัตรคำสั่ง	27
แบบทดสอบก่อนเรียน	28
เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน	30
บรรณานุกรม	31

ชุดการสอนที่ 1

ส่วนประกอบของชุดการสอน

ชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้

เรื่อง กฎหมายเกี่ยวกับความสามารถของผู้เยาว์

ประกอบไปด้วย

1. ชุดการสอนนี้มีจำนวน 5 ศูนย์ ประกอบด้วย ศูนย์กิจกรรมหลัก 4 ศูนย์ และศูนย์ที่ 5 คือ ศูนย์สำรอง
ศูนย์การเรียนรู้ที่ 1 : ความหมายและการบรรลุนิติภาวะของผู้เยาว์
ประกอบด้วย ของบัตรคำสั่ง บัตรเนื้อหา บัตรกิจกรรมและบัตรเฉลยกิจกรรม
ศูนย์การเรียนรู้ที่ 2 : ความสามารถของผู้เยาว์
ประกอบด้วย ของบัตรคำสั่ง บัตรเนื้อหา บัตรกิจกรรมและบัตรเฉลยกิจกรรม
ศูนย์การเรียนรู้ที่ 3 : การให้คำยินยอมของผู้แทนโดยชอบธรรม
ประกอบด้วย ของบัตรคำสั่ง บัตรเนื้อหา บัตรกิจกรรมและบัตรเฉลยกิจกรรม
ศูนย์การเรียนรู้ที่ 4 : นิติกรรมที่ผู้เยาว์สามารถกระทำได้ด้วยตนเอง
ประกอบด้วย ของบัตรคำสั่ง บัตรเนื้อหา บัตรกิจกรรม และบัตรเฉลยกิจกรรม
ศูนย์การเรียนรู้ที่ 5 ศูนย์สำรอง
2. แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน จำนวน 30 ชุด
3. กระดาษคำตอบ
4. เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน จำนวน 30 ชุด
5. คู่มือครู จำนวน 1 เล่ม
6. กล่องชุดการสอน 1 กล่อง

วิธีการใช้

1. ประธานกลุ่มนำแบบทดสอบก่อนเรียนพร้อมกระดาษคำตอบแจกสมาชิก
ทำแบบทดสอบก่อนเรียน เวลา 10 นาที
2. ให้นักเรียนอ่านบัตรคำสั่ง อ่านบัตรเนื้อหาและปฏิบัติตามบัตรกิจกรรม
และตรวจผลจากบัตรเฉลยกิจกรรม ใช้เวลาศูนย์การเรียนรู้ละ 30 นาที

3. ประธานกลุ่มนำแบบทดสอบหลังเรียนพร้อมกระดาษคำตอบแจกให้สมาชิก
เวลา 10 นาที
4. นักเรียนภายในกลุ่มเปลี่ยนกันตรวจคำตอบจากบัตรเฉลยแบบทดสอบ
5. ประธานกลุ่มรวบรวมกระดาษคำตอบจากสมาชิกเพื่อเสนอให้ครูทราบ
เมื่อดำเนินกิจกรรมเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้นักเรียนทุกคนเก็บบัตรกิจกรรมต่าง ๆ
เข้าที่เดิมและไม่อนุญาตหยิบเอกสารใด ๆ คิดมือไปยกเว้นกระดาษคำตอบประจำศูนย์

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษา ประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลก อย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด ม.2/1 อธิบายและปฏิบัติตนตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว ชุมชน และประเทศชาติ

จุดประสงค์การเรียนรู้

จุดประสงค์นำทาง

1. บอกความหมายของผู้เยาว์
2. อธิบายการบรรลุนิติภาวะของผู้เยาว์
3. อภิปรายความสามารถในการใช้สิทธิของผู้เยาว์
4. ตระหนักถึงนิติกรรมที่ผู้เยาว์สามารถทำได้ตามลำพังตนเอง

จุดประสงค์ปลายทาง

1. บอกความหมายของผู้เยาว์ได้
2. อธิบายการบรรลุนิติภาวะของผู้เยาว์ได้
3. อภิปรายความสามารถในการใช้สิทธิของผู้เยาว์ได้
4. ตระหนักถึงนิติกรรมที่ผู้เยาว์สามารถทำได้ตามลำพังตนเอง

แบบทดสอบก่อนเรียน

เรื่อง กฎหมายเกี่ยวกับความสามารถของผู้เยาว์

คำชี้แจง ผู้เรียนจงพิจารณาคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียวแล้วกากบาทตัวเลือก ก,ข,ค,ง ลงกระดาษคำตอบ (เวลา 10 นาที)

1. ตามกฎหมายความสามารถของผู้เยาว์เกี่ยวกับเรื่องใดมากที่สุด
 - ก. สิทธิ - หน้าที่
 - ข. สิทธิ - เสรีภาพ
 - ค. สิทธิ - ภารดรภาพ
 - ง. สิทธิ - และความรับผิดชอบตามกฎหมาย
2. ผู้เยาว์ตามลักษณะของกฎหมายแพ่ง หมายถึงบุคคลตามข้อใด
 - ก. บุคคลที่ยังไม่สมรส
 - ข. บุคคลที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ
 - ค. บุคคลที่อยู่ในความดูแลของผู้ปกครอง
 - ง. บุคคลที่ไม่สามารถรับผิดชอบตนเองได้
3. ตามลักษณะของผู้เยาว์จะพ้นจากการเป็นผู้เยาว์เมื่ออายุเท่าใด
 - ก. 15 บริบูรณ์
 - ข. 18 บริบูรณ์
 - ค. 20 บริบูรณ์
 - ง. 25 บริบูรณ์
4. ผู้เยาว์จะทำนิติกรรมใด ๆ ให้มีผลผูกพันตามกฎหมายต้องปฏิบัติตามข้อใด
 - ก. ศาลเป็นผู้อนุญาต
 - ข. ทนายเป็นผู้สั่งการ
 - ค. ญาติพี่น้องยินยอม
 - ง. ผู้แทนโดยชอบธรรมยินยอม

5. เหตุผลใดจึงให้อ่านาจอู้แทนโดยชอบธรรมเป็นผู้กระทำการแทนผู้เยาว์ได้
- เป็นผู้ปกครอง
 - บรรลุนิติภาวะแล้ว
 - รับผิดชอบช่วยเหลือผู้เยาว์ได้
 - มีประสบการณ์มากกว่า
6. บุคคลใดต่อไปนี้ทำหน้าที่ในลักษณะเป็นผู้แทนโดยชอบธรรม
- ผู้ที่ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของผู้เยาว์
 - ผู้ปกครอง บิดาหรือมารดาของผู้เยาว์
 - ผู้ที่ทำกิจการงานต่าง ๆ แทนผู้เยาว์ก่อนบรรลุนิติภาวะ
 - บุคคลซึ่งจะทำนิติกรรมแทนผู้เยาว์ หรือให้ความยินยอมแก่ผู้เยาว์ในการทำนิติกรรม
7. นิติกรรมในข้อใดที่ผู้เยาว์สามารถกระทำได้ด้วยตนเอง
- สมัครงาน
 - ซื้อรถจักรยานยนต์
 - กู้ยืมเงิน จำนวน 2,000 บาท
 - ทำพินัยกรรมเมื่ออายุครบสิบห้าปีบริบูรณ์
8. ถ้าหากกฎหมายไม่จำกัดความสามารถของผู้เยาว์ จะก่อให้เกิดผลในข้อใด
- อาจจะเสียเปรียบบุคคลอื่นได้
 - อาจจะถูกเรียกร้องค่าเสียหายได้
 - อาจจะถูกบังคับทำนิติกรรมได้
 - อาจจะถูกฟ้องร้องได้
9. นายสมชัยได้มอบเงินให้เด็กชาวยุฒ 5,000 บาท เป็นค่าเล่าเรียนในฐานะที่เป็นเด็กดี ในกรณีดังกล่าวเด็กชาวยุฒจะทำนิติกรรมตามลำพังได้หรือไม่
- ได้ เพราะผู้ให้ด้วยความสมัครใจ
 - ได้ เพราะเป็นประโยชน์แก่ผู้เยาว์ฝ่ายเดียว
 - ไม่ได้ เพราะต้องได้รับความยินยอมจากผู้แทนโดยชอบธรรม
 - ไม่ได้ เพราะผู้เยาว์หย่นความสามารถในการทำนิติกรรม
10. นิติกรรมที่ผู้เยาว์สามารถกระทำได้ด้วยตนเองคือข้อใด
- กิจการที่จะต้องทำเองเฉพาะตัว
 - กิจการอันเป็นประโยชน์แก่ผู้เยาว์ฝ่ายเดียว
 - กิจการที่ส่งผลต่อกฎหมายสัญญาซื้อขาย
 - กิจการที่เป็นการสมควรแก่ฐานานุรูปแห่งตน

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน
เรื่อง กฎหมายเกี่ยวกับความสามารถของผู้เยาว์

1. ง
2. ข
3. ก
4. ง
5. ค
6. ง
7. ง
8. ก
9. ข
10. ง

ศูนย์การเรียนรู้ที่ 1

เรื่อง : ความหมายและการบรรณนิทภาวะของผู้เยาว์

เพื่อน ๆ ครบก่อนอื่นควรอ่านบัตรคำสั่ง
แล้วปฏิบัติตามขั้นตอนต่อไปนี้นะครับ

1. อ่านบัตรเนื้อหา อย่างน้อย 2 ครั้ง
2. อ่านบัตรคำถาม แล้วตอบคำถามลงในแบบฝึกปฏิบัติ
3. ตรวจสอบคำตอบจากเฉลยบัตรคำถาม

เมื่อเพื่อน ๆ ประกอบกิจกรรมเรียบร้อยแล้ว
แล้วให้เก็บบัตรต่าง ๆ ใส่ซองไว้
ให้เรียบร้อยเหมือนเดิมก่อนย้ายไปทำงาน
ศูนย์อื่นและอย่างลืมนำเอาแบบฝึกปฏิบัติ
ของเพื่อน ๆ ไปด้วยนะคะ

บัตรคำสั่ง

คำชี้แจง ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. ประธานกลุ่มแจกบัตรคำสั่ง บัตรเนื้อหาและบัตรกิจกรรม ให้สมาชิกในกลุ่ม
2. ประธานกลุ่มอ่านบัตรคำสั่ง บัตรเนื้อหาและบัตรกิจกรรม ให้สมาชิกฟังให้เข้าใจ
3. สมาชิกทุกคนร่วมกันอภิปรายสรุปเนื้อหา ชักถามกันในกลุ่ม และสรุปเนื้อหาให้เข้าใจทุกคน
4. สมาชิกทุกคนร่วมกันทำกิจกรรมในบัตรกิจกรรมให้แล้วเสร็จ
5. สมาชิกในกลุ่มจดบันทึกกิจกรรมในแบบฝึก
6. ประธานกลุ่มนำบัตรเฉลยมาอ่านคำตอบที่ถูกต้องให้สมาชิกฟัง เพื่อตรวจคำตอบ
7. เมื่อทำกิจกรรมเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้ทุกคนช่วยกันเก็บสื่อการสอน ทุกอย่างใส่ซองให้เรียบร้อย เตรียมย้ายไปเรียนศูนย์ต่อไป

➤ **นักเรียนควรปฏิบัติตามขั้นตอนตามที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด และไม่ควรเปิดดูบัตรเฉลยก่อนทำกิจกรรม**

บัตรเนื้อหา

ผู้เยาว์ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หมายถึง เด็กหรือบุคคลซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะ กฎหมายถือว่ายังไม่รู้สึกลึกซึ้งชอบ ดังนั้น ผู้เยาว์ไม่สามารถทำนิติกรรมได้เองตามลำพัง เพราะจะทำให้เสียเปรียบผู้อื่น เกิดความเสียหายแก่ผู้เยาว์ได้

ที่มา : <http://www.chaoprayanews.com/wp-content>

การบรรลุนิติภาวะของผู้เยาว์

ตามบทบัญญัติของกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บุคคลที่จะพ้นจากการเป็นผู้เยาว์มี 2 กรณี คือ

1. บรรลุนิติภาวะโดยอายุ คือ เมื่อผู้เยาว์มีอายุครบ 20 ปีบริบูรณ์
2. บรรลุนิติภาวะโดยการสมรส ผู้เยาว์ย่อมบรรลุนิติภาวะเมื่อทำการสมรส หากการสมรสนั้นได้กระทำเมื่อชายและหญิงมีอายุ 17 ปีบริบูรณ์และได้รับการยินยอมจากผู้แทนโดยชอบธรรม ซึ่งอันได้แก่ บิดา มารดาหรือผู้ปกครอง (ในกรณีที่ไม่มีบิดามารดา จะมีบุคคลซึ่งศาลแต่งตั้งขึ้นเพื่อปกครองผู้เยาว์เป็นผู้ปกครองแทน)

บัตรกิจกรรม

คำชี้แจง

จงตอบคำถามด้วยคำหรือข้อความสั้น ๆ

1.

ผู้เยาว์ หมายถึง

.....

2.

ทำไมผู้เยาว์ไม่สามารถทำ
นิติกรรมได้เองเพราะเหตุใด

.....

3.

ในทางกฎหมายบุคคลที่อายุ
ไม่ครบ 20 ปีบริบูรณ์ เรียกว่า

.....

4.

บุคคลที่พ้นจากการเป็น
ผู้เยาว์ตามกฎหมาย เรียกว่า

.....

5.

บุคคลที่บรรลุนิติภาวะ
แบ่งได้ 2 กรณี คือ

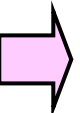

.....

.....

บัตรเฉลยกิจกรรม

คำชี้แจง จงตอบคำถามด้วยคำหรือข้อความสั้นๆ

1. ผู้เยาว์ หมายถึง เด็กหรือบุคคลซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะ
2. ทำไมผู้เยาว์ไม่สามารถทำนิติกรรมได้เองเพราะเหตุใด เพราะจะทำให้เสียเปรียบผู้อื่น
เกิดความเสียหายแก่ผู้เยาว์ได้
3. ในทางกฎหมายบุคคลที่อายุไม่ครบ 20 ปีบริบูรณ์ เรียกว่า ผู้เยาว์
4. บุคคลที่พ้นจากการเป็นผู้เยาว์ตามกฎหมาย เรียกว่า ผู้บรรลุนิติภาวะ
5. บุคคลที่บรรลุนิติภาวะแบ่งได้ 2 กรณี คือ 1. มีอายุ 20 ปีบริบูรณ์
2. สมรสแล้วเมื่ออายุครบ 17 ปีบริบูรณ์

ศูนย์การเรียนรู้ที่ 2

เรื่อง : การให้คำยินยอมของผู้แทนโดยชอบธรรม

เพื่อน ๆ ครับก่อนอื่นควรอ่านบัตรคำสั่ง
แล้วปฏิบัติตามขั้นตอนต่อไปนี้นะครับ

1. อ่านบัตรเนื้อหา อย่างน้อย 2 ครั้ง
2. อ่านบัตรคำถาม แล้วตอบคำถามลงในแบบฝึกปฏิบัติ
3. ตรวจคำตอบจากเฉลยบัตรคำถาม

เมื่อเพื่อน ๆ ประกอบกิจกรรมเรียบร้อยแล้ว
แล้วให้เก็บบัตรต่าง ๆ ใส่ซองไว้
ให้เรียบร้อยเหมือนเดิมก่อนย้ายไปทำงาน
ศูนย์อื่นและอย่างลืมนำเอาแบบฝึกปฏิบัติ
ของเพื่อน ๆ ไปด้วยนะคะ

บัตรคำสั่ง

คำชี้แจงให้นักเรียนปฏิบัติตามกิจกรรมตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. ประธานกลุ่มแจกบัตรคำสั่ง บัตรเนื้อหาและบัตรกิจกรรม ให้สมาชิกในกลุ่ม
2. ประธานกลุ่มอ่านบัตรคำสั่ง บัตรเนื้อหาและบัตรกิจกรรม ให้สมาชิกฟังให้เข้าใจ
3. สมาชิกทุกคนร่วมกันอภิปรายสรุปเนื้อหา ชักถามกันในกลุ่ม และสรุปเนื้อหาให้เข้าใจทุกคน
4. สมาชิกทุกคนร่วมกันทำกิจกรรมในบัตรกิจกรรมให้แล้วเสร็จ
5. สมาชิกในกลุ่มจดบันทึกกิจกรรมในแบบฝึก
6. ประธานกลุ่มนำบัตรเฉลยมาอ่านคำตอบที่ถูกต้องให้สมาชิกฟัง เพื่อตรวจคำตอบ
7. เมื่อทำกิจกรรมเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้ทุกคนช่วยกันเก็บสื่อการสอน ทุกอย่างใส่ซองให้เรียบร้อย เตรียมย้ายไปเรียนศูนย์ต่อไป

➤ **นักเรียนควรปฏิบัติตามขั้นตอนตามที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด และไม่ควรเปิดดูบัตรเฉลยก่อนทำกิจกรรม**

บัตรเนื้อหา

ความสามารถของผู้เยาว์

ผู้เยาว์ย่อมมีสิทธิ คือ ตั้งแต่เริ่มมีสภาพบุคคลตามกฎหมายจำกัดสิทธิในเรื่องความสามารถในการทำนิติกรรมของผู้เยาว์ กฎหมายถือว่าบุคคลผู้อยู่ในวัยเยาว์ยังอ่อน ทั้งด้านสติปัญญา ร่างกาย ความคิดอ่าน ความรู้ ความชำนาญและไหวพริบยังไม่สมบูรณ์พอ อาจจะถูกผู้อื่นเอาเปรียบได้ ดังนั้น กฎหมายจึงจำกัดความสามารถของผู้เยาว์ โดยผู้เยาว์จะใช้สิทธิทำกิจกรรมใด ๆ ที่ก่อให้เกิดความผูกพันกันทางกฎหมายจะต้องได้รับความยินยอมจากผู้แทนโดยชอบธรรมหรือต้องให้ผู้แทนโดยชอบธรรมกระทำการแทน

ที่มา : <http://www.thaisingleparent.com>

ผู้แทนโดยชอบธรรมของผู้เยาว์

ผู้แทนโดยชอบธรรมของผู้เยาว์ ได้แก่บุคคลซึ่งจะทำนิติกรรมแทนผู้เยาว์ หรือให้ความยินยอมแก่ผู้เยาว์ในการที่ผู้เยาว์จะทำนิติกรรม ประกอบด้วย

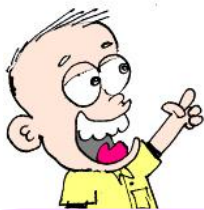
1. ผู้ใช้อำนาจปกครอง ได้แก่ บิดา มารดา
2. ผู้ปกครอง ถ้าผู้เยาว์ไม่มีบิดา มารดาหรือมีแต่ผู้ถอนอำนาจปกครอง ศาลจะมีคำสั่งตั้งผู้อื่นเป็นผู้ปกครอง เมื่อญาติผู้เยาว์ อัยการ ร้องขอหรือบิดา หรือมารดาที่ตายทึหลังระบุชื่อไว้ในพินัยกรรมให้เป็นผู้ปกครอง

บัตรกิจกรรม

คำชี้แจง ให้นักเรียนเติมคำหรือข้อความลงในแผนภาพที่กำหนดให้

เพราะเหตุใด ผู้เยาว์จึงต้องถูกจำกัด
ความสามารถในการทำกิจการใด ๆ
ที่ก่อให้เกิดผลทางกฎหมาย ค่ะ

หากผู้เยาว์จะทำนิติกรรมทางกฎหมาย
จะต้องทำเช่นไร ครับ

ผู้แทนโดยชอบธรรม หมายถึง
บุคคลใด ค่ะ

บัตรเฉลยกิจกรรม

คำชี้แจง ให้นักเรียนเติมคำหรือข้อความลงในแผนภาพที่กำหนดให้

เพราะเหตุใด ผู้เยาว์จึงต้องถูกจำกัด
ความสามารถในการทำกิจการใด ๆ
ที่ก่อให้เกิดผลทางกฎหมาย ละ

เพราะผู้เยาว์ยังอ่อน ทั้งด้านสติปัญญา ร่างกาย
ความคิดอ่าน ความรู้ ความชำนาญ และไหวพริบ
ซึ่งอาจจะถูกผู้อื่นเอาเปรียบได้ ดังนั้น กฎหมาย
จึงจำกัดความสามารถของผู้เยาว์ไว้

หากผู้เยาว์จะทำนิติกรรมทางกฎหมาย
จะต้องทำเช่นไร ครับ

ผู้เยาว์จะทำนิติกรรมทางกฎหมายได้จะต้องได้รับ
ความยินยอมจากผู้แทนโดยชอบธรรม
หรือให้ผู้แทนโดยชอบธรรมกระทำการแทน

ผู้แทนโดยชอบธรรมหมายถึง
บุคคลใด ละ

บิดา มารดา เว้นแต่ไม่มีบิดา มารดา
ก็จะได้แก่บุคคลที่มีอำนาจตามกฎหมาย
ในการปกครองดูแลผู้เยาว์ เรียกว่า ผู้ปกครอง

ศูนย์การเรียนรู้ที่ 3

เรื่อง : การให้คำยินยอมของผู้แทนโดยชอบธรรม

เพื่อน ๆ ครบก่อนอื่นควรอ่านบัตรคำสั่ง
แล้วปฏิบัติตามขั้นตอนต่อไปนี้นะครับ

1. อ่านบัตรเนื้อหา อย่างน้อย 2 ครั้ง
2. อ่านบัตรคำถาม แล้วตอบคำถามลงในแบบฝึกปฏิบัติ
3. ตรวจคำตอบจากเฉลยบัตรคำถาม

เมื่อเพื่อน ๆ ประกอบกิจกรรมเรียบร้อยแล้ว
แล้วให้เก็บบัตรต่าง ๆ ใส่ซองไว้
ให้เรียบร้อยเหมือนเดิมก่อนย้ายไปทำงาน
ศูนย์อื่น และอย่าลืมนำเอาแบบฝึกปฏิบัติ
ของเพื่อน ๆ ไปด้วยนะคะ

บัตรคำสั่ง

คำชี้แจงให้นักเรียนปฏิบัติตามกิจกรรมตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. ประธานกลุ่มแจกบัตรคำสั่ง บัตรเนื้อหาและบัตรกิจกรรม ให้สมาชิกในกลุ่ม
2. ประธานกลุ่มอ่านบัตรคำสั่ง บัตรเนื้อหาและบัตรกิจกรรม ให้สมาชิกฟังให้เข้าใจ
3. สมาชิกทุกคนร่วมกันอภิปรายสรุปเนื้อหา ชักถามกันในกลุ่ม และสรุปเนื้อหาให้เข้าใจทุกคน
4. สมาชิกทุกคนร่วมกันทำกิจกรรมในบัตรกิจกรรมให้แล้วเสร็จ
5. สมาชิกในกลุ่มจดบันทึกกิจกรรมในแบบฝึก
6. ประธานกลุ่มนำบัตรเฉลยมาอ่านคำตอบที่ถูกต้องให้สมาชิกฟัง เพื่อตรวจคำตอบ
7. เมื่อทำกิจกรรมเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้ทุกคนช่วยกันเก็บสื่อการสอน ทุกอย่างใส่ซองให้เรียบร้อย เตรียมย้ายไปเรียนศูนย์ต่อไป

➤ **นักเรียนควรปฏิบัติตามขั้นตอนตามที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด และไม่ควรเปิดดูบัตรเฉลยก่อนทำกิจกรรม**

บัตรเนื้อหา

การให้คำยินยอมของผู้แทนโดยชอบธรรม

การให้ความยินยอมแก่ผู้เยาว์ ได้แก่ การให้ความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษร ด้วยวาจา หรือโดยปริยายก็ได้ การให้ความยินยอมต้องให้ความยินยอมก่อนที่ผู้เยาว์จะทำนิติกรรม

การบอกล้างหรือการให้สัตยาบันแก่โมฆียกรรม

นิติกรรมที่ผู้เยาว์ทำได้โดยปราศจากความยินยอมจากผู้แทนโดยชอบธรรม จะต้องตกเป็นโมฆียกรรม หมายถึง นิติกรรมนั้นมีผลใช้บังคับกันได้ตามกฎหมาย แต่ผู้เยาว์หรือผู้แทนโดยชอบธรรม มีสิทธิ์บอกล้างได้จะทำให้นิติกรรมนั้นตกเป็น โมฆียะหรือนิติกรรมที่เป็นโมฆียกรรมนั้นถ้ามีการให้สัตยาบัน คือ การรับรองว่านิติกรรมนั้นมีผลสมบูรณ์ นิติกรรมที่เป็นโมฆียะนั้นจะเป็นนิติกรรมสมบูรณ์บอกล้างอีกไม่ได้

ที่มา : http://www.utp.ac.th/_files_school/48100535/activity

บัตรกิจกรรม

คำชี้แจง จงตอบคำถามด้วยคำหรือข้อความสั้น ๆ

1. เพราะเหตุใดผู้เยาว์จึงมีสิทธิกระทำการต่าง ๆ
ทางกฎหมายได้ไม่เท่าเทียมผู้ใหญ่

2. บุคคลที่คุ้มครองสิทธิของผู้เยาว์ตามกฎหมาย เรียกว่า

3. ผู้จะกระทำการใด ๆ ทางกฎหมายต้องได้รับความยินยอม
จากใคร

4. นิติกรรมที่ผู้เยาว์กระทำได้โดยมิต้องได้รับความยินยอม คือ

5. นิติกรรมที่ผู้เยาว์ทำขึ้นโดยได้รับความยินยอมจากบุคคล
ผู้คุ้มครองสิทธิของผู้เยาว์ การกระทำนั้นถือเป็น

บัตรเฉลยกิจกรรม

คำชี้แจง จงตอบคำถามด้วยคำหรือข้อความสั้น ๆ

1. เพราะเหตุใดผู้เยาว์จึงมีสิทธิกระทำการต่าง ๆ
ทางกฎหมายได้ไม่เท่าเทียมผู้ใหญ่

ยังอ่อนต่อความรับผิดชอบ

2. บุคคลที่คุ้มครองสิทธิของผู้เยาว์ตามกฎหมาย เรียกว่า

ผู้แทนโดยชอบธรรม

3. ผู้จะกระทำการใด ๆ ทางกฎหมายต้องได้รับความยินยอม
จากใคร

1. บิดามารดา 2. ผู้ปกครอง

4. นิติกรรมที่ผู้เยาว์กระทำได้โดยมิต้องได้รับความยินยอม คือ

เรื่องส่วนตัวของผู้เยาว์

5. นิติกรรมที่ผู้เยาว์ทำขึ้นโดยได้รับความยินยอมจากบุคคล
ผู้คุ้มครองสิทธิของผู้เยาว์ การกระทำนั้นถือเป็น

โมฆียะ

ศูนย์การเรียนรู้ที่ 4

เรื่อง : นิติกรรมที่ผู้เยาว์สามารถกระทำได้ด้วยตนเอง

เพื่อน ๆ ครบก่อนอื่นควรอ่านบัตรคำสั่ง
แล้วปฏิบัติตามขั้นตอนต่อไปนี้นะครับ

1. อ่านบัตรเนื้อหา อย่างน้อย 2 ครั้ง
2. อ่านบัตรคำถาม แล้วตอบคำถามลงในแบบฝึกปฏิบัติ
3. ตรวจสอบคำตอบจากเฉลยบัตรคำถาม

เมื่อเพื่อน ๆ ประกอบกิจกรรมเรียบร้อยแล้ว
แล้วให้เก็บบัตรต่าง ๆ ใส่ซองไว้
ให้เรียบร้อยเหมือนเดิมก่อนย้ายไปทำงาน
ศูนย์อื่นและอย่างลืมนำเอาแบบฝึกปฏิบัติ
ของเพื่อน ๆ ไปด้วยนะคะ

บัตรคำสั่ง

คำชี้แจง ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. ประธานกลุ่มแจกบัตรคำสั่ง บัตรเนื้อหาและบัตรกิจกรรม ให้สมาชิกในกลุ่ม
2. ประธานกลุ่มอ่านบัตรคำสั่ง บัตรเนื้อหาและบัตรกิจกรรม ให้สมาชิกฟังให้เข้าใจ
3. สมาชิกทุกคนร่วมกันอภิปรายสรุปเนื้อหา ชักถามกันในกลุ่ม และสรุปเนื้อหาให้เข้าใจทุกคน
4. สมาชิกทุกคนร่วมกันทำกิจกรรมในบัตรกิจกรรมให้แล้วเสร็จ
5. สมาชิกในกลุ่มจดบันทึกกิจกรรมในแบบฝึก
6. ประธานกลุ่มนำบัตรเฉลยมาอ่านคำตอบที่ถูกต้องให้สมาชิกฟัง เพื่อตรวจคำตอบ
7. เมื่อทำกิจกรรมเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้ทุกคนช่วยกันเก็บสื่อการสอน ทุกอย่างใส่ซองให้เรียบร้อย เตรียมย้ายไปเรียนศูนย์ต่อไป

➤ **นักเรียนควรปฏิบัติตามขั้นตอนตามที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด และไม่ควรเปิดดูบัตรเฉลยก่อนทำกิจกรรม**

บัตรเนื้อหา

นิติกรรมที่ผู้เยาว์สามารถกระทำได้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องได้รับการยินยอมจากผู้แทนโดยชอบธรรม ได้แก่

1. การกระทำที่จะได้ซึ่งสิทธิอันใดอันหนึ่งหรือเพื่อเป็นการให้หลุดพ้นจากหน้าที่อันใดอันหนึ่ง เป็นกิจกรรมที่เป็นประโยชน์แก่ผู้เยาว์ฝ่ายเดียว ไม่มีทางเสีย เช่น รับทรัพย์สินของผู้อื่น โดยไม่มีข้อผูกมัดหรือเงื่อนไขใด ๆ การรับปลดหนี้
2. กิจกรรมที่จะต้องทำเองเฉพาะตัวเช่น การรับรองบุตร เป็นต้น
3. กิจกรรมที่เป็นการสมควรแห่งฐานานุรูปและเป็นการจำเป็นเพื่อการเลี้ยงชีพตามสมควร อาทิเช่น การซื้อของกิน การซื้ออุปกรณ์การเรียนที่เหมาะสม เป็นต้น กิจกรรมที่เป็นการสมควรแห่งฐานานุรูปนั้น ให้พิจารณาว่าสิ่งใดสมควรกับสภาพของผู้เยาว์
4. ผู้เยาว์อาจทำพินัยกรรมได้เมื่ออายุครบสิบห้าปีบริบูรณ์พินัยกรรมซึ่งบุคคลที่มีอายุไม่ครบสิบห้าปีบริบูรณ์ทำขึ้นนั้นเป็นโมฆะ

ประโยชน์ของการปฏิบัติตามกฎหมายแพ่งเกี่ยวกับความสามารถของผู้เยาว์ คือ การที่ผู้เยาว์ทำการใด ๆ โดยได้รับความยินยอมจากผู้แทนโดยชอบธรรมก่อนนั้น ทั้งนี้ยกเว้นนิติกรรมบางอย่างที่ผู้เยาว์สามารถทำได้ด้วยตนเอง ย่อมจะทำให้ผู้เยาว์ไม่ถูกผู้อื่นเอาเปรียบ ทั้งในด้านทรัพย์สินเงินทอง ด้านแรงงาน ด้านโอกาสในการพัฒนาตนเอง ด้านการศึกษาและวิชาชีพ ซึ่งถ้าผู้เยาว์ทุกคนศึกษา ทำความเข้าใจและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด ย่อมเป็นผลดีต่อการดำเนินชีวิตในสังคม

ที่มา : <http://www.oknation.net/blog>

บัตรกิจกรรม

คำชี้แจง จงตอบคำถามต่อไปนี้

นักเรียนซึ่งเป็นผู้เยาว์คนหนึ่งสามารถทำนิติกรรมอะไรได้บ้าง
โดยไม่ต้องได้รับการยินยอมจากผู้ปกครอง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

บัตรเฉลยกิจกรรม

คำชี้แจง

จงตอบคำถามต่อไปนี้

นักเรียนซึ่งเป็นผู้เยาว์คนหนึ่งสามารถทำนิติกรรมอะไรได้บ้าง
โดยไม่ต้องได้รับการยินยอมจากผู้ปกครอง

- 1. การกระทำที่จะได้ซึ่งสิทธิอันใดอันหนึ่งหรือเพื่อให้หลุดพ้นจากหน้าที่อันใดอันหนึ่ง เป็นกิจกรรมที่เป็นประโยชน์แก่ผู้เยาว์ฝ่ายเดียว ไม่มีทางเสีย อาทิเช่น รับทรัพย์สินของผู้อื่นโดยไม่มีข้อผูกมัดใด ๆ การรับปลดหนี้จากเจ้าหนี้
- 2. กิจกรรมที่ต้องทำเองเฉพาะตัว อาทิเช่น การรับเด็กมาเลี้ยงดูเป็นบุตรบุญธรรม
- 3. กิจกรรมที่เป็นการสมควรแห่งฐานานุรูปและเป็นการจำเป็นเพื่อการเลี้ยงชีพตามสมควร อาทิเช่น การซื้อของกิน การซื้ออุปกรณ์การเรียน เป็นต้น ค่ะ

ศูนย์การเรียนรู้สำรอง

เพื่อน ๆ ครับก่อนอื่นควรอ่านบัตรคำสั่ง
ก่อนนะครับ

เมื่อเพื่อน ๆ ประกอบกิจกรรมเรียบร้อยแล้ว
ให้เก็บบัตรต่าง ๆ ใส่ซองไว้
ให้เรียบร้อยเหมือนเดิมก่อนย้ายไปทำงาน
ศูนย์อื่นและอย่างลืมนำเอาแบบฝึกปฏิบัติ
ของเพื่อน ๆ ไปด้วยนะคะ

บัตรคำสั่ง

เมื่อนักเรียนปฏิบัติกิจกรรมแต่ละศูนย์การเรียนรู้เรียบร้อยแล้ว
ให้นักเรียน เลือกปฏิบัติกิจกรรมเหล่านี้ตามความสนใจ

1. นักเรียนมีความจำเป็นต้องเรียนรู้เกี่ยวกับความสามารถของผู้เยาว์หรือไม่
อย่างไร
2. การที่กฎหมายถือว่าผู้เยาว์เป็นผู้หย่อนความสามารถในการทำกิจการใด ๆ
เป็นสิ่งที่เหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด

แบบทดสอบหลังเรียน

เรื่อง กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับความสามารถของผู้เยาว์

คำชี้แจง ผู้เรียนจงพิจารณาคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียวแล้วกากบาทตัวเลือก ก,ข,ค,ง ลงกระดาษคำตอบ (เวลา 10 นาที)

1. ตามกฎหมายความสามารถของผู้เยาว์เกี่ยวกับเรื่องใดมากที่สุด
 - ก. สิทธิ - หน้าที่
 - ข. สิทธิ - เสรีภาพ
 - ค. สิทธิ - ภารดรภาพ
 - ง. สิทธิ - และความรับผิดชอบตามกฎหมาย
2. ผู้เยาว์ตามลักษณะของกฎหมายแพ่ง หมายถึงบุคคลตามข้อใด
 - ก. บุคคลที่ยังไม่สมรส
 - ข. บุคคลที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ
 - ค. บุคคลที่อยู่ในความดูแลของผู้ปกครอง
 - ง. บุคคลที่ไม่สามารถรับผิดชอบตนเองได้
3. ตามลักษณะของผู้เยาว์จะพ้นจากการเป็นผู้เยาว์เมื่ออายุเท่าใด
 - ก. 15 ปีบริบูรณ์
 - ข. 18 ปีบริบูรณ์
 - ค. 20 ปีบริบูรณ์
 - ง. 25 ปีบริบูรณ์
4. ผู้เยาว์จะทำนิติกรรมใด ๆ ให้มีผลผูกพันตามกฎหมายต้องปฏิบัติตามข้อใด
 - ก. ศาลเป็นผู้อนุญาต
 - ข. ทนายเป็นผู้สั่งการ
 - ค. ญาติพี่น้องยินยอม
 - ง. ผู้แทนโดยชอบธรรมยินยอม

5. เหตุผลใดจึงให้อ่านาจอู้แทนโดยชอบธรรมเป็นผู้กระทำการแทนผู้เยาว์ได้
- เป็นผู้ปกครอง
 - บรรลุนิติภาวะแล้ว
 - รับผิดชอบช่วยเหลือผู้เยาว์ได้
 - มีประสบการณ์มากกว่า
6. บุคคลใดต่อไปนี้ทำหน้าที่ในลักษณะเป็นผู้แทนโดยชอบธรรม
- ผู้ที่ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของผู้เยาว์
 - ผู้ปกครอง บิดาหรือมารดาของผู้เยาว์
 - ผู้ที่ทำกิจการงานต่าง ๆ แทนผู้เยาว์ก่อนบรรลุนิติภาวะ
 - บุคคลซึ่งจะทำนิติกรรมแทนผู้เยาว์ หรือให้ความยินยอมแก่ผู้เยาว์ในการทำนิติกรรม
7. นิติกรรมในข้อใดที่ผู้เยาว์สามารถกระทำได้ด้วยตนเอง
- สมัครงาน
 - ซื้อรถจักรยานยนต์
 - กู้ยืมเงิน จำนวน 2,000 บาท
 - ทำพินัยกรรมเมื่ออายุครบสิบห้าปีบริบูรณ์
8. ถ้าหากกฎหมายไม่จำกัดความสามารถของผู้เยาว์ จะก่อให้เกิดผลในข้อใด
- อาจจะเสียเปรียบบุคคลอื่นได้
 - อาจจะถูกเรียกร้องค่าเสียหายได้
 - อาจจะถูกบังคับทำนิติกรรมได้
 - อาจจะถูกฟ้องร้องได้
9. นายสมชัยได้มอบเงินให้เด็กชาวยวรุฒ 5,000 บาท เป็นค่าเล่าเรียนในฐานะที่เป็นเด็กดี ในกรณีดังกล่าวเด็กชาวยวรุฒจะทำนิติกรรมตามลำพังได้หรือไม่
- ได้ เพราะผู้ให้ด้วยความสมัครใจ
 - ได้ เพราะเป็นประโยชน์แก่ผู้เยาว์ฝ่ายเดียว
 - ไม่ได้ เพราะต้องได้รับความยินยอมจากผู้แทนโดยชอบธรรม
 - ไม่ได้ เพราะผู้เยาว์หย่อนความสามารถในการทำนิติกรรม
10. นิติกรรมที่ผู้เยาว์สามารถกระทำได้ด้วยตนเองคือข้อใด
- กิจการที่จะต้องทำเองเฉพาะตัว
 - กิจการอันเป็นประโยชน์แก่ผู้เยาว์ฝ่ายเดียว
 - กิจการที่ส่งผลต่อกฎหมายสัญญาซื้อขาย
 - กิจการที่เป็นการสมควรแก่ฐานานุรูปแห่งตน

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน
เรื่อง กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับความสามารถของผู้เยาว์

1. ง
2. ข
3. ค
4. ง
5. ค
6. ง
7. ง
8. ก
9. ข
10. ง

บรรณานุกรม

กุศยา แสงเดช. ชุดการสอน. กรุงเทพฯ : แม็ค, 2545.

ถวัลย์ มาศจรัส. นวัตกรรมการศึกษา. กรุงเทพฯ : ชารอักษร, 2546.

ทิสนา เขมมณี. ศาสตร์การสอน. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548.

ประสพสุข บุญเดชและคณะ. กฎหมายน่ารู้. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2538.

ประสพสุข บุญเดชและคณะ. กฎหมายน่ารู้ สมบูรณ์แบบ. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2543.

วิชาการ, กรม. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช. กรุงเทพฯ :

องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, 2545.

สะอาด แสงนิล. กฎหมายน่ารู้. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2537.

สุคนธ์ สินธพานนท์. กฎหมายเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2547.

สุคนธ์ สินธพานนท์. กฎหมายน่ารู้. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2533.

<http://www.chaoprayanews.com/wp-content>

<http://www.oknation.net/blog>

http://www.utp.ac.th/_files_school/48100535/activity